

Vodeće okupljanje u plinskoj struci

URAVNOTEŽENIJE

PLINSKO TRŽIŠTE DONOSI NIŽE CIJENE

Bez obzira na činjenicu da njegova potrošnja u Hrvatskoj i cijeloj Europi postojano pada, osobito kada se radi o primjeni za grijanje i pripremu potrošne tople vode u kućanstvima, plin je i dalje jedan od najviše korištenih energenata. Tome treba dodati i potrošnju za proizvodnju električne energije ili kao sirovine u industrijskim i tehnološkim procesima. Zbog svega toga i unatoč ciljevima dekarbonizacije, svi plinski uređaji, oprema i sustavi danas su itekako još potrebni i moraju raditi sigurno i pouzdano i svakome omogućiti priuštivu primjenu plina.

Moglo bi se reći da je vrijeme velikih nestabilnosti i stalnih promjena u plinskom gospodarstvu prošlo i, barem za sada, tržišne okolnosti su ponešto uravnoteženije nego ranije. Bio je to jedan od naglasaka s već 23. po redu Plinarskog foruma koji je 21. ožujka ove godine održan u Zagrebu. Skup u organizaciji tvrtke ENERGETIKA MARKETING u Kongresnom centru 'Antunović' privukao je oko 200 sudionika, stručnjaka koji su u svojem svakodnevnom poslu na bilo koji način povezani s plinom, plinskom tehnikom i gospodarstvom.

Povećanom zanimanju za temu plina ne treba se čuditi. Naime, nije lako pronaći prave odgovore na pitanja koje danas muče cijelu energetiku. Upravo zato su stručne rasprave i razmjena mišljenja ključni, a tu do izražaja dolaze upravo skupovi kao što je Plinarski forum.

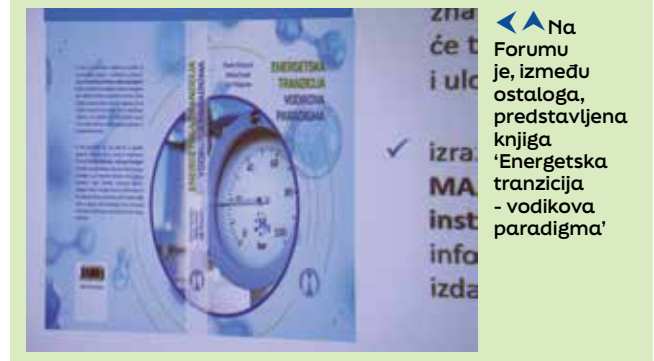
BROJNI IZAZOVI

Na samom početku skupa, u pozdravnim govorima, dr. sc. Nikola Vištica, dipl. ing., član Upravnog vijeća Hrvatske regulatorne energetske agencije naglasio je kako su na europskim tržištima cijene plina pale na manje od 30 EUR/(MW h). "Zbog toga smo svi presretni, posebice znajući kako su u 2022. godini cijene bile više od 300 EUR/(MW h)," napomenuo je i dodao kako kućanstva u narednom razdoblju mogu očekivati u prosjeku za oko 5,2% nižu krajnju cijenu plina.

No, da protekla godina nije bila laka ni operatorima plinskih distribucijskih sustava ni opskrbljivačima plinom smatra Dean Gnjidić, dipl. ing., direktor E.ON Distribucije plina i zamjenik predsjednika Udruženja opskrbljivača i distributera plinom Hrvatske gospodarske komore, iako bez obzira na sve, plinska djelatnost ima budućnost. "Naime, moramo voditi računa i o vodik, biometanu i dr.," naglasio je, dodavši kako to znači velika ulaganja u energetsku infrastrukturu.

Istodobno, Hrvatska je već duboko u dekarbonizacijskom procesu i predana uspostavi zelenog i održivog gospodarstva. Istaknula je to Jadranka Leško, dipl. ing. načelnica Sektora za naftno rudarstvo i geotermalne vode za energetske svrhe Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Unatoč dekarbonizaciji, 1/4 svjetske proizvodnje primarne energije još potječe iz fosilnih goriva, a Hrvatska vlastitom proizvodnjom pokriva 1/5 ukupne potrošnje nafte i 1/3 potrošnje plina. "Dobra vijest za Hrvatsku je što uskoro očekujemo puštanje novootkrivenih slavonskih plinskih ležišta Berak i Cerić u probnu eksploataciju sa dodatnih 500 000 m³/d plina, što predstavlja oko 1/4 dnevne proizvodnje tog energenta u nas koja se trenutačno kreće na oko 2 milijuna m³/d," naglasila je i dodala kako će prilagodivosti plinskog sustava doprinijeti novo podzemno skladište plina u Grubišnom Polju koje je u izgradnji.

Hrvatska gospodarska komora i njezine članice snažno podupiru energetsku tranziciju i prelazak na obnovljive izvore. "Svjesni smo, međutim, da taj proces zahtijeva vrijeme," istaknula je Željka Rukavina iz Sektora za industriju i održivi razvoj HGK-a i dodala kako se ne smije zanemariti važnost plina kao pouzdanog i fleksibilnog partnera u energetskoj tranziciji.

Na Forumu je, između ostaloga, predstavljena knjiga 'Energetska tranzicija - vodikova paradigma'

U svemu tome ključnu ulogu ima obrazovanje stručnjaka. "Potraga za naftno-rudarskom strukom je itekako velika. Fakultet tu daje svoj doprinos razvojem novim programa kao što su naftno-plinsko i geoenergetsko inženjerstvo, ne samo na hrvatskom, već i na engleskom jeziku," napomenuo je izv. prof. dr. sc. Vladislav Brkić, dekan Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

BUDUĆNOST PLINSKOG GOSPODARSTVA

Vodik i njegova paradigma u srcu su energetske tranzicije. Naglašeno je to u prvom izlaganju prve tematske cjeline, koje je bilo posvećeno vodik i upravo objavljenoj knjizi 'Energetska tranzicija - vodikova paradigma' autora Darka Pavlovića, Melite Srpak i Igora Klopotana. Kako je pri tome pojasnio vodeći autor, izv. prof. dr. sc. Darko Pavlović, knjiga detaljno istražuje sve elemente vodikove paradigme i pruža dublje razumijevanje energetske tranzicije.

Potom je Marko Blažević, dipl. ing., direktor HEP Trgovine, napomenuo kako se potrošnja plina ipak vraća na razine iz prethodnih godina i plinsko se gospodarstvo opravdava. Potrošnja je danas na razinama nešto nižim od dvanaestogodišnjeg prosjeka od 28,5 TW h, za što su najzaslužniji kupci na transportnom sustavu: HEP, Petrokemija i drugi industrijski potrošači. Ipak, potrošnja na distribucijskim sustavima već drugu godinu zaredom pada za prosječno 5%.

U prvoj tematskoj cjelini bilo riječi i o europskom tržištu plina, diverzifikaciji njegove nabave, novim mehanizmima energetske platforme i skupnoj nabavi plina, o dosadašnjem radu terminala za prihvata ukapljenog pri-

▲ Kao i uvijek, stanke između izlaganja prilika su za razgovore i druženje...

rodnog plina (LNG) u Omišlju na Krku, o dekarbonizaciji plinskog transportnog sustava i o problematici plinskih interkonekcija Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Druga tematska cjelina Foruma obuhvatila je okrugli stol pod nazivom 'Što donosi budućnost?'. Na njemu se raspravljalo o rješenjima za plinsku i energetska krizu, razvoju plinskog gospodarstva i tržišta plina, sigurnosti dobave i opskrbe te plinu i energetska tranziciji, a uz već spomenute Marka Blaževića i Deana Gnjiđića, sudjelovali su još Goran Babić, dipl. ing., direktor Sektora

za plin i naftu HERA-e, Dalibor Bukvić, dipl. ing., direktor Brod-plina i Zvonimir Šibalić, savjetnik Uprave Prvog plinarskog društva.

RJEŠENJA PLINSKE TEHNIKE

Posljednja tematska cjelina ovogodišnjeg Plinarskog foruma obuhvatila je izlaganja iz područja plinske tehnike. Pri tome je prikazan zanimljiv projekt razvoja plinske infrastrukture kojim se povećava potrošnja plina, a to je punionica stlačenog prirodnog plina (CNG) za vozila u Slavonskom Brodu. Također je bilo riječi o primjeni plina za pripremu potrošne tople vode, što je tema koja je samo naizgled jednostavna. Potom se uz izlaganje s iskustvima iz svakodnevnog rada plinoinstalatera i plinoservisera razvila burna rasprava, a program Foruma zaključen je još jednim osvrtom na probleme koje dimnjačarskoj struci predstavlja neodgovarajući i/ili nedostatni zakoni i propisi.

Na kraju, treba još spomenuti kako je ovogodišnji Plinarski forum započeo prosvjedom 'aktivistica' koje se protive primjeni plina (ali i bilo kojem drugom rješenju suvremene energetike i gospodarstva pa i zdravome razumu, ali to je već neka druga priča...). ■

► ... a mogu se pogledati i izložbeni prostori

► Veliku pozornost sudionika Foruma privukli su i okrugli stol...

◀ ... i razgovori 'jedan na jedan'

▶▶ Baš kao i mnoge druge energetske skupove u posljednje vrijeme, ovogodišnji Forum ometale su 'ekološke aktivistice'...

◀... međutim, pobjedu je odnijela struka, znanost i razum, što dokazuje 'ratni trofej' u rukama našeg glavnog urednika

Pokrovitelji i suorganizatori 23. plinarskog foruma bili su sljedeći.

Pokrovitelji:

 Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Zagreb

 Hrvatska gospodarska komora, Zagreb

Znanstveno-stručni pokrovitelji:

 Sveučilište u Zagrebu, Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Zagreb

 Hrvatska komora inženjera strojarstva, Zagreb

Suorganizatori:

 Duing, Marinići

 E.ON, Zagreb

 EVN Croatia plin, Zagreb

 Gradska plinara Zagreb, Zagreb

 HEP Plin, Osijek

 Hrvatski operator tržišta energije, Zagreb

 LNG Hrvatska, Zagreb

 Medimurje-plin, Čakovec

 MET Croatia Energy Trade, Zagreb

 MRU, Zagreb

 PGM, Poznanovec

 Plinacro, Zagreb

 Podzemno skladište plina, Zagreb

 Prvo plinarsko društvo, Vukovar

 Schiedel, Novi Golubovec

 Termoplin, Varaždin

 Testo, Samobor

 Viessmann, Zagreb

 -weishaupt- Weishaupt, Zagreb

Hvala!